

WE WTOREK PREMIERA

Kozalinka w Bajce

Z. CIESZYN (hs) - Po spektakularnym sukcesie *Pinokia* przyszedł czas na następną premierę w Teatrze Lalek Bajka. Tym razem zespół kończy przygotowania do wystawienia sztuki czeskiej autorki **Aleny Tomášovej Kozalinka** w reżyserii **Pawła Nieoby**. Muzykę skomponował **Andrzej Jacoszek**, scenografię wykonała **Alina Szkopek**.

Dla starszych widzów tytuł nowego spektaklu TL BAJKA nie brzmi obco. W 1979 roku Kozalinkę zrealizował **Bronisław Liberda**. Właśnie w tej sztuce **Krystyna Czech** rozpo-

częła pracę w BAJCE i po dwudziestu pięciu latach znowu wróciła do roli dziewczynki *Wisi*. Na scenie towarzyszyła jej wówczas **Pawelka Niedoba** jako *Pani*. W obecnej inscenizacji wcieli się w rolę *Babci*, poprzednio granej przez **Janinę Matuszczak**.

Przygody niesfornej Kozalinki jako pierwsi, zgodnie z tradycją, obejrzą podopieczni ośrodków dziennego pobytu dla niepełnosprawnych EDEN i LYDIE w Czeskim Cieszynie. Na dużych i małych widzów czeka prawie godzina świetnej zabawy.

Zdjęcie z jednej z ostatnich prób najnowszego przedstawienia KOZALINKA Tatr Lalek BAJKA działającego przy ZG PZKO. Fot. MAREK SANTARIUS

BORSZE WYNIKI POWIATU FRYDEK-MISTEK

Wpływy różnorodności?

OSTRAWA (mro) - Przedstawiając badania wyników nauczania w województwie morawsko-śląskim koordynator całej akcji nazwanej *Jakość 2004* **Petr Suchomel** stwierdził, że na gorszych wynikach testów z języka czeskiego w powiecie frydecko-mistek zaważył skład narodowościowy miejscowych uczniów uczęszczających m.in. do szkół z polskim językiem nauczania.

Nasza redakcja zapytała czy w ramach badań porównano wyniki osiągnięte przez uczniów PSP z wynikami wychowanków szkół czeskich? - *Przedstawiłem jedno z możliwych wyjaśnień sytuacji. Chodziło mi o znaczne zróżnicowanie narodowościowe powiatu frydecko-mistecznego, rolę gwary, jednym słowem fakty, które odróżniają ten powiat od np. nowojiczynskiego, gdzie testy z czeskiego wypadły dużo lepiej* - stwierdził Suchomel. - *Nie porównywalimy wyników osiągniętych w polskich i czeskich szkołach, ale w razie potrzeby możemy to zrobić.*

Koordinator dodał, iż w drugiej fazie badań - 19 kwietnia, przy okazji egzaminów wstępnych do gimnazjów - do dyspozycji uczniów pol-

skich szkół będą testy z matematyki i biologii przetłumaczone na język polski. Zostało to już zaakceptowane przez Urząd Wojewódzki. Do decyzji dyrektorów szkół pozostaje natomiast polskojęzyczne przystosowanie testu z języka czeskiego.

Pytanie do:

Mariana Bieleśza, członka Izby Poselskiej Parlamentu RC:

Co dają pana zdaniem takie imprezy sportowe jak Zjazd Gwiazdzysty naszej grupie narodowej?

Zjazd Gwiazdzysty, ale też Igrzyska Lekkoatletyczne PSP i inne przedsięwzięcia sportowe mają u nas duże tradycje i niepodważalne znaczenie. Są to imprezy, przy których uświadamiamy sobie naszą tożsamość, służą integracji naszego polskiego społeczeństwa. Życia mniejszości narodowych nie można przecież zawęzić wyłącznie do języka i kultury, choć one właśnie mają podstawowe znaczenie.

Po raz kolejny przekonałem się o znaczeniu imprez sportowych na tegorocznym Zjeździe Gwiazdzystym, który otworzył, moim zdaniem, nowy etap w historii tej imprezy. Mam na myśli przede wszystkim możliwość korzystania z nowej mosteckiej nartostrady, którą gmina wybudowała z pomocą Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RC. Chyba wszyscy uczestnicy docenili, że warunki zawodów były dzięki temu o wiele lepsze. Uważam, że był to krok godny poparcia. Jestem też pełny uznania dla inicjatywy mosteckiego samorządu. (db)

Danie dla seniora

KARWINA (sch) - Stołówka przy Szkole Podstawowej Borowskiego w Raju z myślą o emerytach od lutego wprowadza 2 dania do wyboru.

Obok 800 obiadów dla uczniów przygotowuje dziennie ok. 70 obiadów dla seniorów, którzy w ramach programu socjalnego miasta otrzymują posiłki po cenie ulgowej 39 Kč (nie płać marży w wys. 3 Kč od obiadu). Z uwagi na wolne moce produkcyjne kuchni zgłaszać się mogą kolejni emeryci zainteresowani szkolnymi daniami.

Zdjęcie z jednej z ostatnich prób najnowszego przedstawienia KOZALINKA Tatr Lalek BAJKA działającego przy ZG PZKO. Fot. MAREK SANTARIUS

DZIEŃ BOHEMISTYKI Z ŁACIŃSKIM AKCENTEM

Herbatka z Nohavicą

CZ. CIESZYN (sch) - Kolejną edycję popularnego *Dnia Bohemistyki* przygotowuje Gimnazjum Polskie.

Impreza, która jest nie tylko sprawdzianem znajomości zasad czeskiej pisowni, ale również okazją do spotkania z zasługującymi na uwagę osobistościami naszego regionu, odbędzie się w piątek 13 bm.

Dzień z językiem czeskim rozpoczną uczniowie od dyktanda o tytuł *Miss Mister pravopis*. W auli gimnazjalnej wystuchają również wykładu **Krystyny Heinz** z Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie pt. *Łacina zawsze żywa. W XXI wieku?* - *W czeskocieszyńskich klasach gimnazjalnych zainteresowanie łaciną jest minimalne. Chcemy więc w popularnej formie przybliżyć uczniom ten język* - mówi bohemistka Gimnazjum **Miria Prymus**.

Następnie ci uczniowie, którzy interesują się poezją, przeniosą się do pobliskiej herbaciarni na spotkanie z pieśniarzem **Jaromírem Nohavicą** i poetką **Renatą Putzlacher**. - *To właśnie na życzenie artysty spotkanie z objazdową kawiarnią AVION odbędzie się tylko w kameralnym gronie* - wyjaśnia M. Prymus.

Miejskie gmachy do remontu

JABŁONKÓW (kor) - Rada miejska podjęła w czwartek decyzję o remoncie trzech budynków będących własnością miasta. Budowlani zajmą się w pierwszej kolejności kotłownią przy ul. Młyńskiej. Dojdzie do naprawy elewacji obiektu i jego docieplenia. W samej kotłowni przebiegnie modernizacja systemu regulacji ciepła.

Remontu doczeka się także główny gmach ratusza przy skrzyżowaniu ulic Dukielskiej i Szkolnej. Chodzi o jedyny miejski budynek nie posiadający własnej kanalizacji, tylko szamba, których zawartość trzeba co jakiś czas wywozić. W trakcie budowy kanalizacji dojdzie również do zaizolowania ścian pod poziomem chodnika. W suterrenach ratusza bowiem mieści się m.in. miejskie archiwum, którego zbiorom zagraża wilgoć.

Trzeci budynek do remontu to siedziba polskiego i czeskiego przedszkola przy ul. Szkolnej. Tu budowlani odnowią przede wszystkim główne wejścia do obu placówek.

- Chciałam zapytać: Jak długo jeszcze będzie trwać ta demokracja? Rys. BRONISŁAW LIBERDA

ROK 2004 W SEKCJI LUDOZNAWCZEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO

Pierwsze w tym roku zebranie Sekcji Ludoznawczej działającej przy ZG PZKO odbyło się w środę 4 lutego. Na spotkaniu omówiono plan działalności na rok 2004.

Sekcja jest jedyną kontynuatorką tradycji działającego w latach 1901-1939 Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Księstwie Cieszyńskim z siedzibą w Cieszynie. Grupa amatorów etnografii, w ostatnich latach znacznie odmłodzona, z całą pewnością nie musi narzekać na brak zajęć. Będą kontynuowane prace badawcze rozpoczęte w minionych latach, czyli zbieranie i opracowywanie ludowych nazw miejscowych, prowadzenie wywiadów wśród ludności na temat miejscowych tradycji pt. *Od kolebki do trumny*, badanie tradycyjnej architektury. Do nowych zadań można zaliczyć opracowanie całokształtu zagadnień z medycyny i weterynarii ludowej na Śląsku Cieszyńskim. Podjęto się również rejestrowania na filmie małej architektury sakralnej i jej opisywania. Członkowie Sekcji oprócz spotkań w siedzibie ZG PZKO organizują dwa razy w roku zebrania

go, istebniańskiego, wiślańskiego, brenneńskiego oraz północnej, góralskiej części Kisuc. Coroczna wystawa na Gorolskim Świecie w tym roku przebiegnie pod hasłem *Gorolki żywocie*.

Miłośnicy etnografii

wyjazdowe oraz wycieczki. Sekcja Ludoznawcza nie zapomina o pracy popularyzatorskiej, jak co roku zamierza prowadzić w szkołach, organizacjach młodzieżowych na Zaolziu i w Polsce oraz kołach PZKO prelekcje.

We współpracy z Kisuckim Muzeum w Czadcy i Urzędem Gminnym Skalite organizuje seminarium *Strój górali Beskidu Śląskiego i Kisuckiego z wyszczególnieniem subregionów jabłonkowskie-*

Działalność Sekcji Folklorystycznej owocuje również wydawnictwami. Nie zabraknie w tym roku Biuletynu Ludoznawczego oraz Zeszytu Ludoznawczego, który zarejestruje pokłosie seminarium *Salasznictwo*

braku środków finansowych od dłuższego czasu leżą przygotowane na biurku prezesa Sekcji. Trzeba zaznaczyć, że wszystkie prace odbywają się prywatnym sumptem. W tym roku swita nadzieja na poprawę sytuacji. Seminarium, dzięki pomocy Kisuckiego Muzeum, w wielkiej części będzie finansowane ze środków słowackiego ministerstwa kultury. (hs)

U rodaków

■ Dwie wykłedajki autostwa Wsławy Szymborskiej wzbogaciły zbiory Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Noblistka znana jest z tego, że do bliskich jej osób wysyła kartki, na których wykłada różne sceny przy użyciu wycinków z gazet. Za zgodą noblistki dwie wykłedajki przekazała do muzeum Wanda Kominek, bliska przyjaciółka Szymborskiej, która je od niej otrzymała. Umieszczone zostały w dziale sztuki.

■ Zarządzanie i marketing w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku ponownie zostało sprawowane przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Tym razem kierownikowi wystawiono ocenę pozytywną. Akredytacja jest przyznana do r. akademickiego 2008/2009. Na ATH pozytywną ocenę dostało jeszcze wśkianictwo. Socjologia i pedagogika czekają na wyniki, a filologia polska na kontrolę.

■ Wjeżdżające do Polski przez przejście graniczne z Czechami w Pietraszynie ciężarówki o masie powyżej 3,5 t. są od pomiedziakku wazone na specjalnej wadze. Identyfikacyjne urządzenie zamontowane w maju ub. roku na największym pld. przejściu granicznym - w Cieszyne Boguszwicach. Inwestycja zwróciła się bardzo szybko. Już w sierpniu Skarb Państwa wysłał 230 tys. zł z tytułu opłat za nadwyżki towarów.

■ Justyn Kulek, grzybiarz i grzybnawca z Podbeskidzia, chce uczyć dzieci, jak odróżniać grzyby trujące od jadalnych. Razem z Marią Kiewit z Poznania, specjalistką ds. diagnostyki zatruc grzybami, przygotowują multimedialną prezentację grzybów występujących na Podbeskidziu. Do mającej wkrótce trafić do szkół płyty CD zostanie dołączona lektura dla dzieci nie posiadających komputera.

■ Ponad 30 ratowników Beskidzkiej Grupy GOPR rozpoczęło w weekend poszukiwania dwóch pochodzących z Warszawy 17-latków, którzy w rejonie Pińska jeździli na nartach i odłączyli się od swej grupy. Wsczeram ratownicy odnaleźli ich ślady, które prowadziły na słowacką stronę. Tuż przed północą alpinicy zostali odnalezieni.

■ Zwzeczkie Schronisko dla Bezdomnych Zwzeczka jako jedynie na Podbeskidziu wzmnie udział w ogólnopolskiej akcji adopcji psów i kotów. Plakaty propagujące odieranie bezdomnych zwzeczka ze schronisk będą rozklejane w supermarketach, sklepach zoologicznych i lecznicach. Akcje rozpocznie Dzień Adopcji w sobotę 20. 3. Pracownicy chcą w ten sposób oddać jak najwięcej zwzeczka w ręce nowych właścicieli.

■ Pacjenci Państwowego Zakładu Opiekunio-Leczniczego w Miedzybrodziu Zwzeczkiem pochwnie jak co roku wystawili jesiaka, podczas których zbierają pieniądze na materiały potrzebne na warsztatach terapii zajęciowej. W ośrodku mieszka osoby cierpiące na przewlekłą chorobę psychiczną, najczęściej nie mają szans na wyleczenie. 80 proc. mieszkańców, najczęściej w wieku 30-40 lat choruje na schizofrenię.

■ Gotowy jest już scenariusz 52-ku 12-minutowych odcinków serialu o przygodach Bolka i Lolki, czyli kuzynów Bolka i Lolki. Słynne filmy o przygodach Bolka i Lolki białskie Studio Filmów Rysunkowych przestało produkować w 1983 r. Roman Nehrebecki, syn nieznanego Wiesława Nehrebeckiego, pomysłodawcy postaci Bolka i Lolki, postanowił kontynuować dzieło ojca.

Niesigunowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Konsul generalny A. Kaczorowski, konsul ds. Polonii E. Kostrusiel i dyrektor Teatru Cieszyńskiego K. Suszka w trakcie czwartkowych rozmów. Fot. MARTYNA RADZIWIŃSKA-DEBIUSNIK

ZAPROSZENIE DLA TWÓRCÓW LUDOWYCH

Do Łowicza na jarmark

CZ. CIESZYN (kor) - Do Kancelarii Kongresu Polaków wpłynął list z zaproszeniem dla zaolziańskich twórców ludowych. Otró Urząd Miejski w Łowiczu od wielu lat organizuje w czerwcu imprezę **Jarmark Łowicki**, którego celem jest prezentacja twórczości ludowej.

Tegoroczny jarmark, któremu towarzyszy Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny, odbędzie się

w dniach 26-27 czerwca. Wszyscy, którzy by chcieli wziąć w nim udział, mogą się skontaktować bezpośrednio z organizatorami: **Urząd Miejski w Łowiczu, 95-400 Łowicz, Stary Rynek 1, Polska, tel./faks: 0048 (46) 830 91 18, e-mail: łowicz1@wp.pl, adres internetowy: www.um.łowicz.pl.** Zasięgnąć informacji lub zgłosić udział w jarmarku można też w Kancelarii Kongresu Polaków, nr tel.: 558 711 453.

Poniedziałki na necie

KARWINA (sch) - Po kwitkiej przerwie Biblioteka Regionalna w Karwinie wraca do organizowania poniedziałkowych spotkań z internetem.

Mają one na celu przybliżenie zasad poruszania się w sieci przede wszystkim seniorom, kobietom na urlopie macierzyńskim oraz bezrobotnym. Uczestnicy poniedziałko-

wych spotkań mogą liczyć na indywidualne podejście ze strony lektorów.

Spotkania odbywają się w Oddziale Informacyjnym Biblioteki w Karwinie Mizerowie w parzyste poniedziałki w godz. 10.00-11.30 oraz w nieparzyste - w godz. 18.00-19.30.

Od egzekucji minęło 60 lat

NAWSIE (sch) - Mieszkańcy Nawsie i okolicy przypominają sobie egzekucję publiczną 5 Polaków zamordowanych przed 60 laty przez hitlerowców. Z tej okazji wzmnie udział w uroczystości wspomnieniowej, która odbędzie się w przyszłą sobotę o godz. 14 przed budynkiem miejscowej czeskiej szkoły.

Organizatorami imprezy są wójt wioski Lenka Husarowa, Polski Zwzeczek Wzajemnych Politycznych w RC, Czeski Zwzeczek Bojowników o Wolność oraz PZKO.

Piekawostki

Gołębie jak samochody

Badacze z Uniwersytetu Oksfordzkiego poświęcili 10 lat na badanie sposobu nawigacji gołębi, używając do tego precyzyjnego satelitarnego systemu określenia pozycji GPS. Naukowców zdumiała, że ptaki często nie korzystają ze słońca na nawigacji. Zamiast orientować się na podstawie źródła światła latają wzdłuż autostrad, skacząc na skrzyżowaniach, a nawet latają wokół skrzyżowań o ruchu okrężnym, czyli rund. Nadrabiają przez to wiele kilometrów podczas podróży, poinformowała o wynikach badań naukowców prasa brytyjska. To zaskakujące widać jak gołębie latają wzdłuż autostrady A34, następnie ostro skręcają na światłach, a potem znów zwracają na rondzie - powieścił prof. Tim Guilford w dzienniku The Times. Guilford wyjaśnił, że gołębie używają swoje-

go własnego systemu nawigacyjnego podczas podróży długodystansowych lub podczas pierwszych lotów na nieznaną trasę. Potem orientują się na podstawie charakterystycznych obiektów na drodze do domu.

Fitness dla otyłych psów

Boni gospodarzy w granicznym z Hongkongiem Shenzhen wzmnie odczuli psy. Panujący tam dobowy sprawił, że większość z nich ma nadwagę. Zaradni mieszkańcy znaleźli rozwiązanie - zorganizowali zajęcia fitness specjalnie dla otyłych pupili - specjalną dietę. Psy przechodzą wysiłku fizycznego oraz kąpanie przy użyciu rekinującego tłuszczu szampuna oraz łusk Chin. Duży jedzenie głównie przyczyną nadwagi psów. Niedługo będą one cierpieły z tego powodu na podobne choroby co lu-

MEDIALNE WYKORZYSTANIE WEJŚCIA DO UE

Wspólny maj nad O

OSTRAWA (mro) - O tym, w jaki sposób wyeksponować medialnie wydarzenia na granicy czesko-polskiej w maju - miesiącu wejścia Polski i Czech do Unii Europejskiej - rozmawiano podczas czwartkowego spotkania w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Efektem czesko-polskich obrad było powołanie grupy roboczej

na czele z Marianem... z Solidarności Czeskiej...

W spotkaniu... była polska placówka... wzięli udział... ków regionalnych... z Ostrawy i Katowic... i Czeskiego Cieszyne... „Strzelnica”, Solidarno... sko-Słowackiej, Teatr... oraz gospodarze - konsul Andrzej Kaczorowski, Polonii Grażyna Kostrusiel w Katowicach... wicekonsul Alena...

W LICYTACJI KINO I MIESZKANIE Pod młotek!

KARWINA (sch) - Pod koniec marca miasto szykuje licytację kolejnych mieszkań. Termin jest wprawdzie dosyć odległy, niemniej - przekonani, że decyzja o nabyciu własnych czterech sian wymaga dłuższego zastanowienia - już teraz podajemy, które mieszkania pójdą pod młotek.

W dzielnicy Raj miasto oferuje mieszkanie 1+2 w domu nr 597 oraz tej samej wielkości pod nr. 515, w Nowym Mieście - 2 mieszkania 1+2 pod nr. 1326 i 1670 oraz 1+1 pod nr. 2400, w Mizerowie 1+2 w domu nr 2012 oraz największe z nich w Granicach pod nr. 2835.

W marcowej licytacji znajdzie się również budynek byłego kina Sputnik przy nowomiejskiej ul. Osvobození.

Wiele uwagi poświęca... owi Teatr bez granic... edycja miaaby być... wzbogacona o konferencje... zorganizowaną z Akad... niczno-Humanistyczne... lej, oraz o III Zjazd Słow... ko-Polsko-Słowackiej... kuje na maj cykl imprez... Pierwszy miesiąc w... polskiej stronie zaplan... polską sesję radnych... takich symbolicznych... ciecie szlabanów czy... Europy. Przedstawia... telewizyjnych zmieni... zacji telemostu i pe... tylko informacyjne... wydarzeń nadgranicz...

DO DYSPOZYCJI BĘDZIE WEJŚCIE BEZBARIER

Zamiast klas mieszka

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Zagospodarowanie budynku byłej szkoły w Szańcach będzie jedną z najważniejszych tegorocznych gminnych inwestycji. Mosteckie samorząd ma już gotowy projekt urządzenia w szkole ośmiu mieszkań gminnych.

Na parterze gmachu mieści się obecnie czeskie przedszkole. Mieszkania powstaną na pierwszym piętrze - w dawnych klasach i gabinetach, oraz na strychu. Przyszli loka-

torzy będą mieli... osobne wejście -... a do dyspozycji niepa... będzie też winda... chcielibyśmy zaprosi... dym małżeństwom... właśnie inwalidom -... wójta, Alojzy Martyn... Przedsięwzięcie będzie... ok. 7 mln Kc. Mosty... dotację z resortu rozwoju... która pokryłaby pol... Resztę będzie trzeba... gminnej. - Spodziewam... wien wkład własny... torzy. Tę kwotę od... niej z czynszu - do...

KOPALNIA TEŻ ZABYTEK Poparcie i... pieniądze

OSTRAWA (mro) - Czy Muzeum Górnicze w Ostrawie Pařkowicach wraz z kopalnią Anzein, Witkowićkie wyskokie pieca, kopalnia Głębina i inne dawne zabytki przemysłowe zostaną wpisane do światowego rejestru UNESCO? - O tym dyskutowano na wntkowej konferencji prasowej zwołanej przez Fundację LANDEK.

Fundacja wraz z Narodowym Instytutem Zabytków w Ostrawie przygotowała dokumenty do zarejestrowania zabytków, jednak jej dyrek-

Zmiany w S

JABŁONKÓW (kor) - Sp... Techniczne, której j... łowcem jest miasto, ma... ku nowe władze.

Członkami zarządu oprócz dyrektora Usług... ny radni Alois Jank... Suchánek. W 3-osob... nadzorczą zasiadać... kadencji kolejni człon... miejskiej: Bronisław... Tomáš Hanžlik oraz... Stanisław Jakus.

tor Stanisław Vopasek twierdzi, że brakuje mu wsparcia władz miasta i województwa. A na braku wyraźnego poparcia rozchyla się już czekająca od 1997 r. w ministerstwie na załatwienie koncepcja wpisania na krajową listę zabytków wzgórza Landek. Dodajmy, że ochrona zabytków przemysłowych potrzebuje nie tylko wsparcia moralnego, ale przede wszystkim finansów. Przykładowo ustabilizowanie kopalni Głębina szacowane jest na 100 mln Kc.

dem stano cywilnego... porter, krowa postaw... wyskoczyć najpierw do... banku. Na ślub dotarł... wyn opóźnieniem.

Przelew mleka?

Personel jednego z banków w miejscowości Wumstet koło Hanoweru osłupiał, kiedy do środka weszła... krowa. Zwierzę przepacerowało się przed bankowymi okienkami, popętyło na kłheciach, a w końcu uznało, że bank nie jest ciekawym miejscem i wyszło na ulicę. Krowa trafiła do banku niechcący - przywieziono ją do Wumstetu jako atrakcję czeremonii ślubnej. Miała być niespodzianką dla państwa młodych. Kiedy przed urzę-

Złota rybka i cud

Złote rybki spełnia... w ondowy sposób... oczywicie w bankach... wym cudnie może... złota rybka imieniem... która przeżyła ciężki... chodowy na autostrad... ku kolizji samochod... transportowana była... ciał się. Kiedy znalezi... minutach, przyznoszą... nie da się już ustawa... lekarz pogotowia wy... pojemnika z wodą. B... pływac jakby nigdy... wypadku na szczęście... nie stało.

OWSTANIE W ORŁOWEJ MUZULMAŃSKA ŚWIĄTYNIA?

PROJEKT WZBUDZA EMOCJE

Gmach uzdrowiska w Karwinie Granicach.

Fot. ilustracyjne MAREK SANTARIUS

Sporo kontrowersyjnych reakcji wywołuje w mieszkańcach miasta i jego okolicy, zwłaszcza w kręgach chrześcijańskich, projekt wybudowania w Orłowej meczetu – świątyni dla muzułmanów. Związek Islamski – inwestor planowanej budowy – przeznaczył na ten cel 9 milionów dolarów. Chodzi bowiem nie tylko o sam meczet, ale też o całe centrum islamskie, łącznie z miejscami noclegowymi dla ok. 60 pielgrzymów.

Islam to religia monoteistyczna, której twórcą był Muhammad (Mahomet) uważany przez wyznawców islamu – muzułman – za proroka. Nauka Muhammada powstała w Arabii w VII wieku. Głosi wiarę w boga Allaha, proroków, sąd ostateczny, karę lub nagrodę po śmierci. Wiadomo, że liczna arabska klientela dawkowskiego uzdrowiska to właśnie wyznawcy Allaha, a podobna sytuacja jest w Klimkowicach. Dla zaspokojenia potrzeb religijnych tych kuracjuszy wybrano najwidoczniej lokalizację planowanego centrum niezbyt odległej Orłowej. Istniejącej już od kilku lat meczet w Brnie, którego budowa wywoływała swego czasu wątpliwości i protesty, nie przynosi

problemów. Mniej optymalne doświadczenia mają jednak inne miasta Europy. We Francji czy Niemczech, gdzie osiedliło się na stałe najwięcej muzułman, notowane są drobne niesnaski na podłożu wyznaniowym. Jest demokracja – potakują niektórzy mieszkańcy miasta, ale to nie oznacza, że musimy zgodzić się na coś, co budzi w nas uzasadnione obawy. Jedni więc protestują, drudzy wruszają ramionami sądząc, że jeżeli miasto nic to nie będzie kosztowało, niech sobie budują... Dyskusja na temat meczetu wrę na stronach internetowych i nie tylko tam. Tydzień temu mieszkańcy Orłowej mieli okazję wziąć udział w dyskusji z przedstawicielami władz i specjalistą do spraw religii Tomaszem Novotnym, wykładawcą uniwersytetów w Ostrawie i Pradze. Przygotowany *Kociot* nie rozwiał jednak obaw i wątpliwości. Szczególnie wśród starszych nastroje są dosyć jednoznaczne. Argument zapewnienia potrzeb religijnych arabskich pacjentów leczących się w Dawkowie (Uzdrowisko potrzebuje takich dewizowych klientów, żeby wyjść z gospodarczo na plus, móc inwestować i także miejscowej ludności – zapewnić

usługi na dobrym poziomie.) nie przemawia do wszystkich. Dawków jest w przekonaniu oponentów za daleko, a jeżeli meczet ma służyć dawkowskim kuracjom, to powinien stać się gdzieś bliżej ośrodków rehabilitacyjnych. Młode pokolenie częściej patrzy na całą sprawę inaczej. W powstaniu czegoś nowego widzą możliwość rozwoju życia turystycznego miasta, bezrobotni mają nadzieję, że budowa może przynieść nowe – tak trudne do zdobycia – w tym regionie – miejsca pracy. Słychać też sady, że bogaty Arab może pomóc w rozwoju gospodarczym...

Część mieszkańców swoje stanowcze nie postanowiła wyrazić pisemnie w obiegającej właśnie miasto petycji, w której podkreśla się, że meczet jest symbolem zupełnie obcej dla nas, Europejczyków, kultury, a korzenie

islamu wyrastały na podłożu przemocy i despotyzmu, ...zaś obecna polityka państw islamskich tylko to potwierdza. Jednym z inicjatorów petycji jest radny i pastor Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. W. Szkaudera, który jednak podkreśla, że jego stosunek do sprawy nie jest podyktowany jego wiarą, bo ta uczy przyjaźni i miłości do każdego bliźniego, ale wychodzi z postawy obywatelskiej podyktowanej znajomością uwarunkowań historycznych i wnioskami wynikającymi ze współczesnych obserwacji. Na razie udało się zebrać ponad 400 podpisów.

W środę ponownie przetrząsano palący problem na posiedzeniu orłowskiego samorządu. Po ponad dwugodzinnej burzliwej dyskusji ustalono, że wszyscy mieszkańcy dostaną szansę opowiedzenia się za lub przeciw. Forma planowanego głosowania, przypominać będzie pewien rodzaj referendum. Ostateczna decyzja dotycząca budowy ma być podjęta do końca marca. W razie stanowczego sprzeciwu inwestor będzie zmuszony dokonać zmiany lokalizacji i zwrócić się ze swym projektem do innego miasta.

BARBARA GLAC

JOLA GAŁUSZKA POSTANOWIŁA ZE SZKOŁY WYDUSIĆ MAKSIMUM

Zamiast do biura poszła na scenę

Jola Gałuszka po ukończeniu czeskokoczeszyńskiej handlowki wybrała drogę artystyczną. Chciała przede wszystkim śpiewać. Dziś, będąc na trzecim, ostatnim roku Wyższej Szkoły Aktorskiej w Pradze, uważa, że lepiej być aktorką, która umie śpiewać, niż piosenkarką, której się tylko wydaje, że potrafi grać.

Na scenie byłam, odkąd tylko pamiętam. W błędowickiej PSP razem z koleżankami śpiewałam w szkolnym zespole *Słoneczko* pod kierunkiem nauczycielki Marty Molinek. Potem, kiedy byłam w 6. klasie, nauczycielka Lidia Pawlas założyła dziewczęcy zespół wokalny *Anki*, w tym czasie wystawiliśmy też dwie akademie. Do tego dochodziła rytmika, którą prowadziła pani Dagmar Owczarzy, w rezultacie czego w ciągu tych kilku lat niemal nie schodziłam ze sceny. Kiedy więc rozpoczęłam naukę w czeskokoczeszyńskiej Akademii Handlowej, stwierdziłam, jak bardzo mi brakuje tych wszystkich imprez oraz klimatu typowego dla polskich szkół na Zaolziu. Wtedy sama zaczęłam poszukiwać możliwości powrotu na scenę.

Uznałam, że JAMU z kierunkiem aktorstwa musicalowego będącego kombinacją śpiewu, tańca i gry scenicznej jest dokładnie tym, o czym marzę. Przyznam, że nie ludziłam się, że uda mi się tak od razu za pierwszym podejściem. W eliminacjach startowało 400 kandydatów, a przyjmowano... dziesięć. Zależało mi jednak na tym, by sprawdzić przed profesjonalną komisją, na co mnie stać oraz, czy w ogóle idę w dobrym kierunku. Kiedy dzwoniłam po wynik, a mój rozmówca grzecznym, lecz podbarwionym żalem głosem informował mnie, że niestety, nie udało się, bo jestem... 22, ja świętowałam swój wielki sukces. Przekonałam się, że moje szanse związania życia ze sceną są bardzo realne i postanowiłam coś z tym zrobić.

...po czym wystartowałaś na brneńskie JAMU.

Rozumiem, od razu, w trybie przyspieszonym?

ANKI już wtedy nie śpiewały?

Śpiewały, ale z uwagi na to, że starsze dziewczęta powyjeżdżały na studia do Brna i Krakowa, po dwu latach z regularnych prób były nici. Oczywiście występowałyśmy np. na

Mrs. Cox zagra Jola w czwartek w Hawierzowie w sztuce pt. KITTY FLYNN.

Festiwalach Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie czy ostatnio, dwa lata temu, na obchodach 100-lecia błędowickiej szkoły. Nie pracowałyśmy jednak systematycznie, przygotowowałyśmy się pod konkretny występ. Jedno mogę powiedzieć: gdyby nie Lidia Pawlas i *Anki*, kto wie, czy zaczęłabym aż tak intensywnie zajmować się śpiewem. Późno, bo dopiero w wieku 16 lat zapisałam się więc do szkoły muzycznej – oczywiście na śpiew, ale i... fortepian. Gra na fortepianie miała dla mnie zawsze niepowtarzalny urok. Fascynuje mnie lekkość, z jaką palce pianisty poruszają się po klawiszach. Ja, oczywiście, po trzech latach fortepianu nie robiłam zawrotnej kariery, choć z drugiej strony jako słuchacz nie omiłam z daleka sal koncertowych...

Ależ oczywiście! Dowiedziałam się, że w Pradze jest prywatna (w związku z czym nieraz, niesłusznie zresztą, uważana za coś gorszego) Wyższa Szkoła Aktorska. Nie chcąc marnować roku, postanowiłam zgłosić się na nią z tym, że ponownie spróbuję swoich sił na JAMU. Zdałam egzaminy wstępne i zostałam przyjęta. To, że postanowiłam zostać, jest zasługą profesorów – wspaniałych aktorów, reżyserów i pedagogów, a także programu, jaki szkoła realizuje. Gry aktorskiej uczyła mnie Milena Steinmasslowa, która ma wspaniały dar wytlumaczenia aktorowi, czego od niego oczekuje, oraz wskazania, co jest w jego interpretacji dobre, a co złe. Wspólnie z panią Mileną przez trzy lata studiów prowadził naszą grupę reżyser Michal Pavlík, czyli kolejna postać, z której doświadczeń starałam się jak najwięcej zaczerpnąć. To, że sama musiałam ponosić koszty studiów (bagatela, 30 tys. Kc rocznie), mobilizowało mnie do wyteżonej pracy. Po prostu robiłam wszystko po to, żeby za te pieniądze wydusić ze szkoły maksimum.

Okazały do wyjścia na scenę były też występy z ZPIT SUSZANIE...

Śmiało mogę powiedzieć, że w *Suszaniach* nauczyłam się tańczyć. Miałam wspaniałych partnerów (wspomnę chociażby jednego – Pawła Krużela), z którymi tańczyłam na próbach, na występach, a także podczas tych wszystkich imprez w pezetkaowskim klubie Na

Kłapaski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Ostatnio wielką popularnością cieszą się w Polsce książki Dubravki Ugrešić, chorwackiej pisarki stygnącej z ostrego języka. Gdy w przyjacielskim gronie dyskutowaliśmy na jej temat, ktoś przyszedł z mocnym cytatem: Dla pisarza, który z jakiegos powodu martwi się o środowisko literackie zamiast o istotę rzeczy (pisanie), najlepiej by było, żeby milczał. I wywiązała się dyskusja na temat kondycji naszego środowiska i powracającego na łamach Jemioły nostalgicznego nawoływania: Ero SLA wróć! Tak się złożyło, że jako debiutantka byłam naocznym świadkiem końca tej ery. Jeżeli miałaby wrócić z całą resztą rekwizytów, obowiązujących w tamtych czasach (ponure lata osiemdziesiąte), to ja z góry dziękuję. Rezygnuję z powrotów, chociaż do moich ówczesnych atutów mogłabym zaliczyć fakt bycia młodą i wiotką blondynką (w tamtym okresie to jeszcze nie był obciach).

Z lektury hiobowych nawoływań wnioskuję, że jednym z plusów naszego ówczesnego życia artystycznego było zorganizowanie i stadność. Już Hemar pisał, że gdzie Polaków dwóch, tam są trzy polskie stronnictwa, a cóż dopiero, gdy spotka się tyłu polskich artystów! Owszem,

przysłuchiwałam się na dawnych seminariach literacko-artystycznych mowom, referatom i postulatom, najczęściej jednak nasłuchiłam się teorii spiskowych i plotek. Kleciłam wówczas raczej swojskie wierszydła i tak naprawdę pomógł mi dopiero Władek Sikora, który spisał dla mnie na kartce (przechowuję ją do dziś) garść uwag. Bardzo przejęłam się zdaniem: Czytaj współczesną poezję, bo masz zbyt staroświeckie wzorce. Tak jak nasi dawni luminarze Stalmach i Cinciata wyruszyłam więc do Krakowa (tyle że nie pieszo) po książki i tradycję tę kultuwuję do dziś.

po co więc urządzam wieczory poetyckie? Ano dlatego, że to takie małe wernisaże, pretekst, by po części oficjalnej wspólnie posiedzić w literackim gronie i pogawędzić. Często jednak okazuje się, że albo nie ma pisarzy, albo nie ma o czym gadać, a najgorzej, gdy ową pustkę wypełnia bełkot. W tym wypadku wolę spotkania z wyboru (ukłony dla grona niezłomnych z okolic Trójkąta Bermudzkiego) od odgórnie zwoływanych spędów. Warszawski felietonista Daniel Passent podkreśla, że to znak czasów: Teraz nie istnieje życie towarzysko-literackie 50-, 60-latków.

Nie ma miejsca, do którego można iść w ciemno, by spotkać kogoś znajomego... Moje pokolenie zamyka się w domach, tam umawiamy się na kolacje.

Coraz częściej mówi się, że tylko poeci czytają poetów. Cóż, osobiście zawsze wolałam lekturę wierszy od instrukcji obsługi dźwigu. Poezja jest z natury elitarna i lubi być celebrowana w ciszy, jak wstydliwe hobby. Nie tęsknię więc do czasów, gdy wysuwano kolektywne postulaty: Trafianie pod strzechy koniecznością dziejową lub Poeści do piór. I zapewne w tych wszystkich powodów moje pokolenie nazywane jest generacją samotników.

MOJE UNIwersytety

Dubravka Ugrešić porównuje typ marudnego pisarza do Kłapouchego, któremu zabrano ogonek i zniszczono chatkę, więc siedzi i narzeka. Co mu poradono? Że powinien więcej bywać. Cóż, poeta się bywa, a gdy wena nas nie dopieszcza (ileż razy miałam takie jadowe okresy), trzeba zająć się czymś innym. Nie pomoże tu żaden zjazd ani seminarium. Na takich akcjach można się zaledwie spotkać, choć zazwyczaj najintymniej spotykaliśmy się z twórcami w ich wierszach – podczas samotnej lektury. Jeden z naszych plastyków pyta,

MIJA PIĘCIOLECIE PRACY POLSKIEGO TOWARZYSTWA

SONDA

Na pytanie naszej sondy Jak postrzega Pan(i) wkład PTA ARS MUSICA w kulturę Zaolzia? odpowiedzieli:

JÓZEF SZYMECZEK - W porównaniu z większością zaolziańskich organizacji Towarzystwo jest nietypowe, gdyż pracuje z młodzieżą. Umożliwia młodym sięganie po najwyższe artystyczne laury, prezentowanie i szerzenie sławy polskiej sztuki po Europie i świecie. Zespoły zrzeszone w Towarzystwie wzbudzają w Europie zachwyt, a wśród Zaolziaków - zazdrość.

MARIAN BIELESZ - To organizacja ciesząca się wielką renomą nie tylko w regionie, ale i w całej Republice Czeskiej. Ten aspekt jej działalności wiele znaczy dla zaolziańskiego społeczeństwa. Dlatego uważam za ważne okazywanie jej wsparcia nie tylko moralnego, ale i tego bardziej wymiernego.

JÓZEF WIERZGOŃ - Wkład PTA postrzegam najwyraźniej w propagowaniu amatorskiej twórczości artystycznej i to zwłaszcza wśród ludzi młodych, jakimi są członkowie zespołów. Drugi aspekt to działalność Towarzystwa przy organizowaniu konkursów np. Piosenki Dziecięcej. Wzbudza uznanie troska tej organizacji o wychowanie artystyczne młodych w szkołach podstawowych i średnich. Przy czym PTA nie dubluje (i nie powinno) działalności artystycznej dla dorosłych, którą obejmuje Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne. Istotny jest wkład zespołów Towarzystwa w rozspiewanie młodzieży, rozbudzenie umiłowania śpiewu. Tak też powinno brzmieć przesłanie wychowania muzycznego w zaolziańskich szkołach - nieco mniej teorii, a więcej śpiewu!

Ks. BOGUSŁAW KOKOTEK - Wdzięczny jestem Bogu za działalność PTA z prof. Alojzym Suchankiem, prezesem

Zaolziański impresariat

Gdy 10 lutego 1999 roku dwadzieścia Zaolziaków odpowiadając na apel Leszka Kaliny zasiadło przy wspólnym stole w siedzibie MK PZKO Czeski Cieszyn przy ul. Bożka, nie przypuszczali oni, że rodzące się Polskie Towarzystwo Artystyczne Ars Musica stanie się prawdziwym impresariatem zespołów artystycznych Zaolzia.

Tego wieczoru podczas wspólnych rozmów ustalono, iż celem organizacji jest promowanie kultury polskiej mniejszości narodowej w Republice Czeskiej, zwłaszcza muzycznej, ludowej, teatralnej jak i opieka organizacyjna i materialna nad zespołami, w szczególności ludzi młodych, o wyższym poziomie artystycznym.

W miarę upływu czasu PTA Ars Musica objęła swoimi skrzydłami Chór Studencki Collegium Iuvenum, Chór Kameralny Musicae Amantes, Kapele Gorolski Zorómbek i Sómsiek, Kompanię Osób Pry-

watnych Amici Cantiones Antiquae, Zespół Studencki Szkolnego Kółka Alternatywnych Prezentacji Artystycznych (Sz.K.A.P.A.). Stało też przy narodzinach chóru mieszanego Canticum Novum złożonego przede wszystkim z absolwentów Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie.

Swoją pracą Towarzystwo spełnia integrującą rolę wśród młodzieży zaolziańskiej. Wspólne śpiewanie czy granie, wyjazdy na koncerty i te bliskie i te dalsze (np. udział w przeglądach i konkursach w Polsce, Włoszech czy Austrii) pozwala młodzieży na wyartykułowanie problemów generacji a zarazem zbliża ją do źródeł rodzimej kultury. Repertuar zespołów śpiewaczych oparty na najwybitniejszych dziełach kompozytorów polskich i zaolziańskich propaguje tę kulturę muzyczną nie tylko wśród Czechów. Młodzież zaś czerpie satysfakcję z osiągniętego poziomu,

własnych umiejętności i przynależności do grona Polaków zamieszkałych w Republice Czeskiej.

Towarzystwo działając społecznie zapewnia zespołom wiele spraw - od tych, zdawałoby się, banalnych, jak lokale na próby, przez kostiumy, po te wyjątkowe związane z realizacją grantów czy zagranicznymi wyjazdami.

Członkowie zespołów odpowiednio pracują nad swymi umiejętnościami i możliwościami interpretacyjnymi by zdobywać coraz wyższy poziom artystyczny. Czy to zespoły chóralskie, czy instrumentalne, czy teatralne - godnie reprezentują Towarzystwo i Zaolzie na scenach krajowych i zagranicznych

Zespół Studenckiego Szkolnego Kółka Alternatywnych z aktorami-kilentami ośrodku kulturalnego w Zgorzlecu w 2002 r.

Chór Kameralny MUSICAE AMANTES prezentuje hymny i ody Jerzego Trzanoskiego podczas koncertu w listopadzie 2002 r. Fot. z archiwum PTA ARS MUSICA

Za pięć lat istnienia ma Ars Musica na swym koncie nie mały dorobek organizacyjny. Stopniowo przejęła od starszych zrzeszeń i związków ciężar przygotowań takich ogólnozaołziańskich imprez, jak eliminacje Festiwalu Piosenki Dziecięcej, Przegląd Szkolnej Działalności Śpiewaczej, Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej, (dawniej Śląskie Śpiewanie). Stało się partnerem Stowarzyszenia Wspólno-

Zamiast do biura poszła na scenę

Jola przebiera się do roli pani de Rosemonde z NIEBEZPIECZNYCH ZWIĄZKÓW. Zdjęcia z albumu aktorki.

Dokończenie ze str. 3
Rodzice płacili, a ty starałaś się im odwdziżyć pilnością w szkole? Właśnie że nie. Sama postanowiłam zarobić pieniądze na pierwszy rok, a potem również na następne. Rodzicom nie bardzo uśmiechała się perspektywa opłacania szkoły, która nie

gwarantuje - że tak powiem - pewnej przyszłości. Poszliśmy więc na kompromis: rodzice będą mnie nadal utrzymywać (tak jak zwykle rodzice utrzymują studenta, który przed każdym wyjazdem robi kompletne spustoszenie w lodówce, a ponadto potrzebuje pieniędzy na mieszkanie, dojazd i tysiąc innych rzeczy), a ja zadbałam o chesne. To, że musiałam pracować, wiele mnie nauczyło. Dzięki temu, studiując aktorstwo w Pradze, nie wyszłam z wprawy zarówno jeśli chodzi o umiejętności biurowe, jak i o język polski. Załapałam się w dziale marketingu Czeskich Linii Lotniczych, gdzie po dziś dzień pracuję regularnie jeden dzień w tygodniu. Oprócz tego zajmowałam się tłumaczeniami, jako tłumaczka polskiej firmy wyjeżdżałam np. na targi do Brna

chciałam od razu zakosztować tego niepowtarzalnego klimatu, jaki daje teatr. Zatrudniłam się w kawiarni Teatru na Fidlovačce, gdzie poznałam osobiście takie sławy, jak Bělá Eliška Balzerová, Tomáš Töpfer, Petr Rychlý, spotkałam takie legendy, jak Milena Dvorská czy Lubomír Lipský. To był początek wakacji, a dla aktorów końcówka sezonu. Potem jeszcze nie raz wracałam na Fidlovačkę. Przychodziłam na próby, podglądałam pracę aktorów i stopniowo korygowałam swoje wyobrażenia teatrze.

Natomiast jeśli chodzi o występy na scenie, to w szkole obowiązywała zasada, że najpierw powinniśmy się czegoś nauczyć, a dopiero potem starać się to sprzedać. Pierwszy rok nie wchodził więc w rachubę, a na drugim, jeżeli krociła się jakaś rola, można było złożyć podanie o wyjątek. W efekcie właśnie na drugim roku przez cztery miesiące występowałam w synagodze hiszpańskiej w musicalu Golem izraelskiej produkcji. Odtwarzałam główną żeńską rolę - po angielsku. Ostatnio natomiast, podczas pierwszego spektaklu absolwenckiego (były to Niebezpieczne związki Christophera Hamptona) pewien reżyser zaproponował mi współpracę z Teatrem Sif. W shtuce... vaše Grace Poolová gram rolę Marię - dla mnie kolejne nowe doświadczenie...

Trzeci rok i niebawem koniec twoich studiów aktorskich. Wiesz już, co będzie dalej?

Na razie jesteśmy na etapie zapraszania reżyserów na nasze przedstawienia absolwenckie. W czerwcu okaże się, czy zaproszenia te w jakiś sposób zaowocują. Prędejkę później swoje życie profesjonalne chciałabym związać z teatrem dramatycznym. Jeśli natomiast mowa o najbliższej przyszłości, to widzę tu kilka możliwości. Jedną z nich jest dalsze kształcenie się. Mam na myśli śpiew musicalowy na konserwatorium im. J. Jeřka w Pradze, a obok tego udział w castingach oraz ubieganie się o role

w przedstawieniach. kontakt rodzi kontakt, najmniejsza rola ma tu znaczenie. Druga możliwość nie angażuje w którymś miejscu jako młoda, a z tym prawdopodobnie preferowana aktorka byłabym obsadzana do ról. A potem? Nie wiadomo, to niepewna profesja uważam, że przez całą siebie doksztalać, pracować.

A marzenia?
Zagrać i zaśpiewać

Jola zaprasza na spektakl

- Moi przyjaciele i znajomi zawsze narzekali, że chętnie zabiorę w akcji, ale Praga jest tak daleko... Powiedziałam więc: dobra, nie to w takim razie ja do was przyjadę - mówi Jola Gałuszka. Tak zrodziła się myśl wystawienia w Hawierzowie jednego z takich absolwenckich, które przygotowała grupa studentów trzeciej Szkoły Aktorskiej w Pradze, pracująca pod kierunkiem Mileny Steinmasslowej i reżysera Michala Pavlíka. W hawierzowskiej Podstawowej Szkole Artystycznej im. Leona Flynna węgierskiego prozaika i dramaturga Kornéla Hamvala, Jaroslavy Siktancowej. - Jest to czarna komedia osadzona w 19. wieku, której akcja odgrywa się w hotelu - tyle zdradziła nam Jola. Początek przedstawienia w najbliższy czwartek (12. 2.) o 19.00 w dużej sali PSA.

ARTYSTYCZNEGO ARS MUSICA

Członkowie Chóru Mieszanego CANTICUM NOVUM w czasie podróży na Festiwal Alta Pusterla we Włoszech zaśpiewali w Czeskim Krumlowie.

40. Międzynarodowym Konkursie Chórów w Spittal an der Drau w Austrii.

Nie można pominąć najsławniejszego wyróżnienia - zwycięstwa *Collegium Iuvenum* w ankiecie Kongresu Polaków *Tacy jesteście 2003* i nominacji do tego wyróżnienia w kategorii Muzyki Chóralnej także drugiego zespołu PTA *Ars Musica - Canticum Novum*. Przypomnijmy, że nominację uzyskały także w kategorii folkloru - Kapela Gorolsko Zorómbek, a w kategorii teatru - Sz.K.A.P.A.

Te wszystkie walory pracy Towarzystwa dostrzegają i uwzględniają przy przyznawaniu grantów Stowarzyszenie *Wspólnota Polska*, Ministerstwo Kultury RC, Fundacja *Pomoc Polakom na Wschodzie*, Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie, ale też sponsorzy Huta Trzywieńska, Zelmer Bohemia i in. Osobno należy wspomnieć o Gimnazjum Polskim, bez pomocy którego Towarzystwo nie rozwinęłoby tak szeroko skrzydeł. Podziękować trzeba też wielu innym instytucjom i osobom prywatnym, które Towarzystwo wymienia na swoich stronach internetowych.

Kapela Gorolsko ZORÓMBEK podczas występu na Ogólnopolskim Festiwalu Kołęd i Pastorałek w 2003 roku.

O tym, że PTA *Ars Musica* jest solidnym partnerem przekonał się współorganizatorzy wielu imprez: PCP, Ośrodek Kultury *Strzelnica* czy Zrzeszenie *Śpiewaczo-Muzyczne* oraz Diakonia Śląska.

To, że w ciężkich czasach wszechstronnego braku gotówki i spychania przez niedostatki bytu spraw kultury na dalszy plan formuła działania Towarzystwa się potwierdza jest niewątpliwie zasługą inicjatora jego powstania oraz prezesa prof. Alojzego Suchanka i wiceprezesa prof. Daniela Kadłubca.

Nakreślona przed pięcioma laty perspektywa spełnia się dzięki mroźnej pracy doświadczonych pedagogów i starań młodzieży, która pod skrzydłami PTA *Ars Musica* czuje się po prostu bezpiecznie.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

i Leszkiem Kaliną, kierownikiem artystycznym, którzy całkowicie poświęcają się prowadzeniu Towarzystwa, a ich praca wydaje wspaniałe owoce. Zespoły Towarzystwa godnie reprezentują środowiska twórcze i artystyczne Zaolzia.

Praca Towarzystwa wzbudza też mój podziw, bowiem udało mu się nawiązać do znaczącej roli, jaką w okresie międzywojennym odegrały na Zaolziu chóry. Kierownicy poszczególnych zespołów potrafili motywująco podejść do młodzieży, pozyskać ją dla idei śpiewu i rozpalili serca. Chciałbym także zaznaczyć fakt, iż repertuar zespołów śpiewaczych Towarzystwa czerpie ze źródeł kultury chrześcijańskiej i w ten sposób, każdy koncert przybliża słuchaczom także ten aspekt naszego życia duchowego. Cóż dodać - wysoki poziom i renoma - także poza granicami kraju.

JANINA RACLAWSKA - W działalności Towarzystwa widzę przede wszystkim kontynuację tradycji śpiewaczych Zaolzia i to na niebywale wysokim poziomie. Być może nawet najwyższym w dotychczasowej historii naszego śpiewactwa. Praca Towarzystwa to także dobre wykorzystanie czasu wolnego młodych ludzi tak bardzo narażonych we współczesnym świecie na komercjalizację we wszelkich jej przejawach.

RENATA PUTZLACHER-BUCHTA - Jako osoba z natury rozśpiewana chyłem czoła przed ludźmi, którzy poświęcają tej szlachetnej pasji swój wolny czas. Najlepszym dowodem na to, że nie jest to czas stracony, są nagrody przyznawane chórom zrzeszonym w PTA *Ars Musica* na wielu prestiżowych przeglądach i festiwalach. Wyrazy uznania należą się niezmiernie szanowanemu Leszkowi Kalinie, który nie bał się urzeczywistnienia swych marzeń i planów. Tak trzymać! **opr. mro**

Idź na Kościółki i szukaj okrągłej pokrywki z kamienia. Pod nią ukryłem pieniądze.

Chciał jeszcze coś powiedzieć, ale kat nie czekał i skręcił mi kark. Przez całe trzydzieści lat szukał Mach z Boconowic skarbu pod okrywką pokrywki kamienną po całych Kościółkach i tak mu te lata upłynęły na daremnym szukaniu, aż umarł.

Opowiadała mi moja babka Anna: „Kansik na Kościółkach, w Jastrzębiu, tam to było taki, co pinińdże się wysuszył. Taki ogiłek gorzół, a tam ku ty mu żodyn ni mógł dóńś. Chłopi szli ze szkiyrami, krómpaczami, a kopali kole tego ognia dokoła. To taki mały ogiłek tam był. A jak się zbliżali do tych pinińdzy, to prziszedł na nich strach. Ni mogli nic poradzić, a to było w tóć Wielkanoc, jak pięknie słońce świeciło. A to było wyńcej razy. Potym szli na farym, opowiadali to. Sziedł ksiądz, wzięń se świnyńcóm wodym, świnyńcóm krejdym, a ci chłopi też szli, no i było jaśniutko, opisali tóć świnyńcóm krejdóm dokoła, kole tego ognia i tóć świnyńcóm wodóm wykropili. Zaczyno sie mroczcić, grzmieć, że taki deszcz prziszedł, zamrocziło sie, a óni, ci chłopi, furt dokopowali. Potym już zacząń piorun bić, a ci już uciekali tam stela. I nic nie zrobili. Książd się modlił, a óni tam, widzisz, byli w spodku, tam mieli jakómsi jamym wykopanóm i tam siedzieli ci czarnoksiężnicy...”

Dalszy skarb tkwi ukryty niedaleko od tego miejsca, na skałach Kiczkerki między Skałką a Uptazem. Na Kiczerce, właśnie nad spadzistym stokiem, można spotkać wysokie skały z wyraźnymi zagłębieniami w górze, bo też te głązy ustawiły dychy. Na taką wyniosłą skałę wdrapał się niegdyś pewien śmiałek w nadziei, że na szczycie w szczelinie znajdzie ukryty skarb. Kiedy już znalazł się na kamiennej bryle, nagle ociemniał i długo siedział w obawie, iż jakikolwiek ruch spowoduje jego upadek. Przejrzał dopiero wtedy, kiedy poprzysiągł, że nigdy już nie będzie szukał skarbów.

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(40)

Pod Trojczką na Sulowie (Małym Połomiu i Białym Krzyżu), to jest pod kamieniem z napisem MSU na pograniczu Moraw, Śląska i Węgier-Słowacji (Uhry), zakopano długi glaz-stół, przy którym niegdyś siedzieli trzej potentaci wspomnianych krajów: jedli, pili i grali w karty. To tutaj po ostatniej w świecie wojnie spotkają się wszyscy sprawiedliwi, aby oczekiwać dnia sądu ostatecznego.

Z owym miejscem wiąże się kilka podań o skarbach. Kupcy, którzy tędy przechodzili, rzeczywiście mogli gdzieś tutaj w obawie przed zbójnikami zakopać swoje pieniądze. Jednakże sulowski skarb potrafi wydobyc ten jedynie, kto zna słowa wypowiedziane w trakcie jego zakopywania. Znalazł się raz śmiałek - góral, który wybrał dla siebie czas dość niezwykły: wyprawiał się po skarb w samą Wigilię z workiem, łopatą i kilofem na plecach. W lesie panowała ciemna, wietrzna noc zimowa, góral jednak nic nie wahał i kopał w oznaczonym miejscu. Uderzyły gromy, w oślniewającym blasku zjawił się sam król Beskidów strzegący skarbów swojej rzeszy. I zaklął tak szpetnie, że zerwała się jeszcze większa wichura z nawałnicą i zmiotła śmiałka w śnieżną zaspę, z której z trudem i z duszą na ramieniu ledwie zdołał się wydostać. Nie bawił dłużej i co rychlej uciekał ku domowi.

Na Stożku ukryto pieniądze zrabowane przez zbójników w ustrońskim zamku. Raz w Wielki Piątek (skarby otwierają się podczas odczytywania pasji w kościele) wybrało się po ów skarb trzech górali. Trafili na tajemniczą jamkę. Dwóch zaczęło kopać, trzeci zaś czytał w księdze zaklęć. Nagle z ziemi wytoczył się kociołek pełen złotych dukatów. Górale skoczyli, aby go podnieść, lecz kociołek okazał się dla nich za ciężki. Trzeci, zapomniawszy o przestrodze, że w żadnym wypadku nie należy odkładać owej księgi, rzucił ją na trawę i skoczył do kamratów z pomocą. Wtedy z dołu buchnął płomień, skarb zaś osunął się głębiej w ziemię. **(cdn.)**

FUNKCJONALNE PRZESTANIE FUNKCJONOWAĆ

Polskie Centrum Pedagogiczne działa w osamotnieniu

Unia Europejska, której członkami staniemy się niebawem, kładzie duży nacisk na wykształcenie. Chodzi o szeroko pojętą edukację, rozumianą m.in. także jako nieustanne doskonalenie samych kształcących czyli nauczycieli. W Republice Czeskiej funkcję organizatora kursów i szkoleń uzupełniających wiadomości i doświadczenia pedagogów spełniały dotychczas, i to zadowalająco, regionalne Centra Pedagogiczne (w sumie 14 placówek ogólnych i piętnaście nasze PCP w Cz. Cieszynie). Służyły one także jako ośrodki doradcze dla szkół.

Po niespodziewanej decyzji Ministerstwa Szkolnictwa przechodzą od nowego roku głęboką transformację. Z krokiem tym, podyktowanym niby potrzebą zaoszczędzenia środków finansowych oraz reformą przewidzianą zwolnienie w ciągu trzech lat ponad 13 tysięcy nauczycieli, nie zgadzają się asocjacje, związki zawodowe, ani pracownicy szkolnictwa. Z 270 zatrudnionych w CP osób pozostanie w nowej, centralnie kierowanej z Pragi instytucji, która będzie miała w poszczególnych województwach po 4 przedstawicieli, niespełna 60. Termin ostatecznego ukończenia działalności CP wyznaczono na koniec czerwca br. Jedyną tego typu instytucją, która powinna być nadal zachowana jest Polskie Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszynie. Pozostałe mogą jeszcze szukać wsparcia w wyższych uczelniach lub urzędach okręgowych. Rozmowy i szukanie rozwiązań mogą przebiegać do końca marca.

W czasie, gdy szkoły stały się samodzielnymi podmiotami prawnymi, które są powołane przez różnych założycieli - np. samorządy gminne, centra pedagogiczne pełniły rolę bezpośredniego ognia łączącego je z MŚMT. Ilość uczestników organizowanych przez nie przedsięwzięć edukacyjnych z roku na rok znacznie wzrastał. W 2001 było to 105 435 osób, w 2002 już 110 262, a w roku ubiegłym aż 122 146 nauczycieli korzystających z możliwości podnoszenia kwalifikacji (dane nie uwzględniają CP w Pradze). W 2003 r. odbyło się 6 237 szkoleń. Liczby te wymownie świadczą o potrzebie stałej edukacji zawodowej i randze jaką cieszyli się jej organizatorzy. Pomimo licznych protestów na łamach prasy czeskiej, stwierdzających wręcz niekompetencję pani minister Petry Buzkovej, zmiany stały się faktem.

Reorganizacja nie dotyczy bezpośrednio naszego Polskiego Centrum Pedagogicznego, którego działalność, według zapewnień, zostanie zachowana. Znalazło się jednak niejako w próżni, bo co innego jest być częścią całości, a co innego pozostać samemu. Podlega bezpośrednio pod Ministerstwo Szkolnictwa i dalej pełni zaplanowane zadania organizacyjno-wydawnicze, ale i kierownictwo i pracowników dęczy niepowność.

- Ministerstwo nie ma w tej chwili opracowanej dalszej koncepcji kształcenia nauczycieli, CP funkcjonowały bardzo dobrze i efektywnie. Nasze PCP zorganizowało w ubiegłym roku szkolnym 103 imprez co w rezultacie stanowiło 11 141 osobogodzin pracy szkoleniowej dla 766 uczestników. Organizacja zajmuje się właściwie etatowo 2,4 pracownika tej instytucji. W sumie mieliśmy bowiem 6 etatów, które w tej chwili, od nowego roku, w ramach reorganizacji jeszcze nam obniżono. Oprócz organizowania przeróżnych zajęć dokształcających wydajemy także podręczniki - był nowy Elementarz, teraz Geografia, co miesiąc ukazuje się Jutrzenka i Ogniu, gromadzimy, opracowujemy i udostępniamy szkołom oraz przedszkolom pomoce metodyczne, prowadzimy bibliotekę - pracy jest wiele - mówi dyrektor PCP Irena Kufa.

Szkolnictwo boryka się z wieloma problemami. Szkoda, że w tym kontekście istniejący od kilku lat funkcjonalny system doskonalenia nauczycieli w Czechach upada - w czasie naszego wejścia do Europy, która tak go popiera.

Tymczasem z wiadomych przyczyn (niskie zarobki) liczba uczących bez odpowiednich kwalifikacji wzrosła do 15, a w niektórych regionach nawet do 25 proc.

Decyzję o reorganizacji nie poprzedzały żadne dyskusje, ani też wcześniejsze zastrzeżenia czy uwagi. Nowa, centralna instytucja ma się zająć organizacją i realizacją projektów UE, ale nie tym wszystkim, co robiły likwidowane dziś CP - instytucje cieszące się opinią najtańszych i najbardziej profesjonalnych organizatorów nieustannego kształcenia. **BARBARA GLAC**

Uczestnicy kursu Media w wychowaniu.

Fot. z archiwum PCP

Telewizja

SOBOTA 7 LUTEGO

TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.35 Telewizyjny przewodnik po kraju (mag.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.10 Ferie z Jedynką (dla dzieci) 9.35 Legenda Tarzana (s.) 10.00 Zorro (s.) 10.35 Kolejka - lista przebojów 11.20 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 12.30 Co pani na to? (pr. public.) 13.00 Wiadomości 13.10 Polska w Białym Domu 13.35 Wciąż nazywają mnie Bruce (film USA) 15.05 Moda na sukces (s.) 15.35 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Oberstdorf 17.35 Telexpress 17.50 Plebania (s.) 18.20 Sąsiedzi (s.) 18.50 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.15 Wieczorynka (s.) 19.30 Wiadomości 20.10 Gwiazda tygodnia - Nastassja Kinski (film USA) 21.35 Gdzie jest wodzień? czyli sylwester z Jedynką na bis (pr. rozryw.) 23.00 Miasto śmierci (film USA) 0.40 Droga do Białego Domu (film USA).

TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siła zmysłów (film dok.) 9.40 O dobru wspólnym - Ojczyzna-polszczyzna 9.55 Kręciola (dla młodzieży) 10.20 Ostatnie szczypany na wolności (film dok.) 10.50 Jetsonowie (s.) 11.10 Animals (mag.) 11.35 Rok Lutosławskiego 11.40 Motyl w sercu (film włos.) 13.25 Rok Lutosławskiego 13.30 toni Lista, lista 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 15.55 Rok Lutosławskiego 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.50 Rok Lutosławskiego 17.00 Ryzykanci 3 (reality show) 17.40 Rok Lutosławskiego 18.30 Panorama 19.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 Między nami kranajami (talk show) 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Sha-KunDudi - śpiewak przebojów 23.25 Zęgaj, Ameryko (film USA) 1.20 Kierunek. Punkt zero (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Marceł Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Pałce lizać (poradnik kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.05 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Od arii do piosenki (mag.) 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.15 Teletewizyjny (mag.) 13.30 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Turniej ATP KGHM Polish Indoors - Tenis ziemny 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Radek Knapp „Lekcje pana Kukli” - Książka tygodnia 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.00 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Dziwna planeta (film austral.).

POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Strażnicy czasu (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 Samo życie (s.) 11.55 13 posterunek (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Domowa kawarenka (mag.) 14.00 Daleko od noszy (s.) 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.00 4x4 (mag.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Boston Public 2 (s.) 18.30 Informacja. Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Policyjna opowieść 2 (film hongkong.) 22.15 Rykoszet (film USA) 0.15 Mistrzowie z klasztoru Wiek (film hongkong.) 2.20 Zostać miss 2 (s.) 3.10 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistyk (s.) 6.25 Jak żyje się bez strachu... 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.15 Sezamie, otwórz się (s.) 7.45 Daleka podróż za domem (s.) 8.10 Niech żyje S Club! (s.) 8.35 Młody Ivanhoe (film kanad.) 10.05 Niechciane dzieci 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Następny razem u was... 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróże po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkać to zabawa 13.55 Moda - Ekstrawa-

gancja (mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.45 Odhienca TVC 17.05 Uśmiechy A. Goldfilma 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Jaki i książeczka Dorinka (hajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki punktu, sekundy 20.00 Bliźnięta spotkania V. Neckała (pr. rozryw.) 21.05 Top Gun (film USA) 22.55 Wiadomości 23.00 Bramki punktu, sekundy 23.05 Seks w wielkim mieście (s.) 23.35 Losowanie „10” szczęśliwych 23.40 Zrozumieć naszę (film USA) 1.20 Star Trek (s.) 2.10 Najfajniejszy 2.35 Top Gun (film USA) 4.20 Salon.

TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Telewizyjny klub dla mieszkających 10.30 Salon (mag.) 11.00 Gattaca (film USA) 12.45 Co domowe jedzenie to domowe jedzenie (film czas.) 13.35 Czechy - Huszpania (tenis) 17.00 ME w hływiarstwie figurowym - Węgry 18.30 MŚ w białoniu - Niemcy 19.30 Euronews 20.00 Podpisane z sercem (koncert) 21.20 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 22.10 Kursy mistrzowskie D. Klimentowej 23.05 Noc z Andżelami (pr. rozryw.) 0.35 Wielka muzyka nocna 1.20 Seks w wielkim mieście (s.) 1.40 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Buster Keaton 5.20 Mała muzyka poranna.

NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Digimon (s. anim.) 7.35 Beyblade (s. anim.) 8.00 Mała tancerka (film anim.) 8.55 ESO (lista przebojów) 10.05 Stary (s.) 11.05 Diagnoza: Morderstwo (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.20 Trzy życzenia (film czas.) 14.05 Jak skraćć Dagmarę (film czas.) 15.25 JAC (s.) 17.10 Pół żartem, pół serio (film USA) 19.30 Wiadomości sport, pogoda 20.00 10 lat z wami (pr. rozryw.) 22.50 Mroczna dzielnica (film USA) 0.40 Namietność i romantyka (s. erot.) 2.35 Dzwonienie do TV Nova 3.00 „Katapult” 4.10 Trzy życzenia (film czas.).

PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.15 W lot po świecie (s. dok.) 10.10 Perry Mason (s.) 12.00 Julie Lecoutur (s.) 13.40 Komisarz Rex (s.) 14.30 Długi szlak (film USA) 16.05 Prima TV 16.20 Dempsey i Makepeace (s.) 17.20 Fandy, och Fandy (film czas.) 18.35 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Miłość puka do drzwi (film kanad.) 22.55 Arlette (film franc.) 0.40 Uwodzicielskie szansa (teleturniej) 1.45 Złodzieje (s.) 2.30 Receptariusz dobrych pomysłów 3.25 Świat według Bundych (s.) 3.50 Ciernie.

NIEDZIELA 8 LUTEGO

TVP 1

5.55 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez miłości (mag.) 7.35 Przedzokolandia (s. dok.) 8.05 Moda na sukces (s.) 8.25 W świecie mitów (s.) 9.20 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.25 Do góry nogami (dla dzieci) 9.55 Gamebox 10.20 Mistrzostwa Europy w hływiarstwie figurowym w Budapeszcie 11.15 Siódme niebo (s.) 12.00 Anioł Pański 12.20 Książki na zimę (mag.) 12.30 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.35 Drobne cwaniaczki (film USA) 15.15 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 15.40 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Oberstdorf 17.35 Telexpress 17.55 Dziennik telewizyjny 18.05 Lokatorzy (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (s.) 21.05 Mistrzostwa Europy w hływiarstwie figurowym w Budapeszcie 21.50 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.) 22.15 Losowanie audiotape 22.25 Europa Europa (film pol.) 0.15 Sweetie Barrett (film irland.).

TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.50 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów (pr. wojskowy) 9.15 Nie tylko muzyka - Rok Lutosławskiego (koncert) 10.05 Smak Europy (pr. public.) 10.20 Dziobak - dziwadło świata zwierząt (film dok.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Bieszczadzki smak 11.40 Smak Europy (pr. public.) 11.55 800 mil z biegiem Anazonki (film USA) 13.20 Smak Europy (pr. public.) 13.30 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Święta wojna (s.) 17.20 Smak Europy (pr. public.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Motylowego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Wiara, nadzieja, miłość (pr. public.) 20.00 Benefis Anny

Seniuk 20.55 Przegran i zwycięzcy (s.dok.) 21.25 Krzysztof Globisz: Zwierzenia kontrolowane (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Rok Lutosławskiego (film dok.) 23.15 IV Symfonia - Rok Lutosławskiego (koncert) 23.40 Kariera Franklina Cane'a (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Marceł Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Konkort życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teletlotki (pr. public.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Wojenna narzeczona (s.) 11.05 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 Mistrzostwa Polski w Snowboardzie 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Oj, mi ma jak Lwów 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Mistrzostwa Polski w Snowboardzie 17.35 Teletlotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Turniej ATP KGHM Polish Indoors - Tenis ziemny 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Bliżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielny magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Janico Wodnik (film pol.).

POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.30 Magiczne lustro (film USA) 13.10 Duch taty (film USA) 14.55 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Kuba Wojewódzki (talk show) 20.05 13 posterunek (s.) 20.45 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 24 godziny (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Animaster 23.50 Prostytytka - raport specjalny o prostytucji w Polsce (film dok.) 0.20 Magazyn sportowy.

TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Na rozdru 6.00 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.00 Przygody kryminalistyk (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Mądry szach (hajka) 14.50 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 15.20 Missis 2004 16.20 Sponsor (film czas.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne Z. Susy 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.30 Prognoza pogody 19.40 Bramki punktu, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Każdy umiera w samotności (film czas.) 21.40 Pytania Václava Moravca 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki punktu, sekundy 22.40 Losowanie Sportki 22.45 Komisarz Moulin (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Prawo rodzinne (s.) 1.00 Dwudziestka dwójka 1998 1.30 Podróże 2.00 Grammy Awards 2004.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne P. Grubera 7.10 Pod koncem 7.25 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.25 Dograno (sport) 9.45 Trzysta trzydziści trzy po oceanie (film dok.) 11.35 Każdy umiera w samotności (film czas.) 13.00 Czechy - Huszpania (tenis) 18.00 ME w hływiarstwie figurowym - Węgry 20.00 Latający cyrk Monty Pythona (pr. rozryw.) 20.30 Filmy T. Gilliana (film dok.) 21.25 Ostatni kłaps Terry'ego (pr. rozryw.) 22.35 Dograno (sport) 23.00 Gloria Estefan (film dok.) 0.00 Human Traf-2.20 Spotkania folkowe 2.35 Aport 3.20 Salon 3.45 Adwersat TVC 4.05 Czarni baronowie 4.10 Salon Cimarron.

NOVA

6.15 Teletubisie (s. anim.) 6.45 Digimon (s. anim.) 7.10 Beyblade (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Disney'a 8.30 Dziewczynny 10.15 Columbo (s.) 12.00 Morderstwo (s. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (pr. 13.40 Jestem ci potrzebna (film niem.) 15.20 Szkorci - nie szkorci 15.45 Dwaj

spece pod niebem (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTIA 19.30 Wiadomości sport, pogoda 20.00 Estrada country (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.00 Odlamki (mag.) 22.30 Tele tele 23.05 Zagracając życie (film USA) 1.15 Siódemka 2.15 Odlamki 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Dziadkiem mimo woli (film czes.) 11.05 Niebiedzi Receptariusz (mag.) 11.20 Echa Biebiofestu 11.45 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 Samotnik (film franc.) 15.30 Cud na autostradzie 880 (film USA) 17.10 Nowa szansa, nowe życie (film niem.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Przyjęta (film USA) 23.30 Z archiwum X (s.) 0.20 Niedzielną partia 1.00 Uwodzicielska Szansa (teleturniej) 2.10 Niedzielny Receptariusz 2.30 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 9 LUTEGO

TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedynką (dla dzieci) 10.00 Renata (s. anim.) 10.10 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.35 Bez pardonu (s.) 11.20 Kiosk przy Wspólnej 11.30 Gładiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Rolnictwo na świecie (reportaż) 12.40 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.10 Niepodobni (felieton) 14.30 Pomysł na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Korea Południowa - nowoczesność i tradycja 15.25 Kontrowersje (pr. public.) 15.55 Smak życia (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Gość Jedynki 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedynka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski - Echa stadionów 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Potomstwo (film dok.) 21.15 Komedie na dworcach (teatr) 22.10 Pegaz (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Dobre książki (mag.) 23.50 Szalone krowy (film ang.).

TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych czynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.50 Kaszaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! - wielki finał (pr. rozryw.) 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Bieszczadzki smak 11.50 Znaki czasu (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Animals (mag.) 15.00 Stalin (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Uciechy z pociechy? (pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Protestantkie Radio - Młodzież 19.50 Narciarski przewodnik Dwojki (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Nauczyciel Paragraf 148 - kara śmierci (s. dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.05 Ono i oni (film dok.) 23.45 Morderstwo za zaliczeniem pocztowym (film USA) 1.15 W obronie prawa (s.).

TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse dwudziestego wieku (s. dok.) 9.40 Więzy Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Pałce świata (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 0.30 WuWuA (pr. muz.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygo-

dy Jackiego Chana (s. anim.) 8.55 Daleko od noszy (s. anim.) nastoletnia czarownica (s. anim.) (film USA) 11.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.00 (mag.) 12.20 Serca na rozdru TV Market (mag.) 13.25 Twój lekarz 13.45 Wystarczy chcieć (mag.) 13.55 Rangers (s.) 14.20 Yugioh (s. anim.) Miodowe lata (s.) 15.45 Interwencja (mag.) 16.30 Telexpress (s.) 17.25 Hugo Express 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica 18.30 Informacje 19.10 Wawantura o kasę (teleturniej) ka (film USA) 0.20 Biznes i Graffiti (pr. public.) 1.00 (pr. public.) 1.30 Czarny pies czy biały show) 2.25 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.30 Kinobox 5.59 Dzień Dobry Sezamie, otwórz się (s. dok.) 9.30 Wędrowki z dinozaurami 10.00 Wiadomości 10.10 Co potem? (s.) 11.00 Everwood (s.) żyje się... 12.00 Wiadomości 12.10 wie czeskiego filmu animowanego 13.25 Ścieżki wiary (mag.) 14.00 (s.) 14.05 Nie zastanawiaj się (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechnięta 15.30 Etykieta 15.40 (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 (s. dok.) przedszkole 16.35 Czuli (pr. 17.00 Game Page (mag.) 17.15 (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) Report (aktualności) 18.10 (s.) dów Guinnessa 18.57 Losowanie szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia 19.40 Prognoza pogody 19.45 punktu, sekundy 20.00 Czuli (s.) 20.55 Los Angeles (film o Podróżomania 21.35 Wydarzenia „Kleknięcia” 22.30 Wydarzenia 23.08 Bramki, punktu, sekundy 23.08 Omerta (s.) 0.10 Losowanie 0.15 Gdzie podziła się senka 1.00 Bananowe ryki 1.15 Trylobit 2003 2.25 Trzydzięciu (mag.) 3.40 Trzysta trzydziści 4.35 „Poprask”.

TVC 2

5.25 Pytania Václava Moravca 6.40 Wiadomości TVS 7.00 (s.) 7.15 Tańczący dom 7.30 (s.) Panorama 8.30 Geografia 8.45 Wideoatlas naszej przeszłości 9.00 Dzień dobry z TVC 11.15 (teleturniej) 11.50 Dziennik 12.00 latach 12.00 Bajkowa 12.15 Młody Ivanhoe (film kanad.) 12.35 pieniądze pomagają 15.35 zagranicy 15.40 W górę w Europie dziś 16.35 MŚ w białoniu 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.15 19.00 Dziennik telewizyjny 19.15 Wiadomości w jez. migowym 19.40 out (sport) 19.40 Magazyn 19.50 Churchill (s. dok.) 20.50 Plebania (reality show) 21.20 Daleko od noszy (s.) 23.20 John McLaughlin i Paul (koncert) 0.20 Diagnoza 0.40 Senatu 1.20 Nowe odkrycia w 2.15 Wydarzenia, kulturalne Worldnet 3.55 Blok kursów (s.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 6.00 stwo, napisała (s.) 9.20 Wzrost 10.50 Lekcje gotowania 11.20 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 godne historie (s.) 13.25 14.15 14.15 Kachorra (s.) 15.15 (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 (s.) 17.25 Właśnie teraz 17.30 prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. 18.50 vām to? (teleturniej) 19.30 sport, pogoda 20.00 Prose 20.50 rozryw.) 20.50 Czerwona 22.50 Tajemny romans (film pol.) Miejsce zbrodni: Monachium (s.).

PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci Prima jazda 11.35 Skarb cium (film czes.) 13.20 (s.) 13.45 Pomoc (s.) 15.15 Beverly Hills 90210 (s.) 16.10 (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) (s.) Stefan Frank (s.) 18.05 (s.) 18.43 Wiadomości z Prima TV 18.50 Minuty 19.00 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Prima chochla 19.45 Sylwester (s. anim.) 19.55 Alive. Dramat w (s.) 0.00 Na temat! 0.10 (s.) 1.00 Uwodzicielska szansa (s.) 2.05 Posterunek policji (s.) 3.15 (s.)

